

Öğretmenlerin Fen ve Teknoloji Öğretim Programına Yönelik Görüşleri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Öğretmenlerin Fen ve Teknoloji Öğretim Programına Yönelik Görüşleri Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27328>

Özet

Ölçek geli?tirme çal??mas? olarak tasarlanan Ö?retmenlerin Fen ve Teknoloji Ö?retim Program?na Yönelik Görü?leri Ölçe?i, 2014 y?l?nda Durmu? ve Ok taraf?ndan yürütülmü?tür. Bu ölçek, ilkö?retim düzeyindeki ö?retmenlerin güncel **Fen ve Teknoloji** Ö?retim Program? hakk?ndaki alg?lar?n?, tutumlar?n? ve görü?lerini sistematik bir ?ekilde ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Çal??man?n temel amac?, program?n teorik yap?s?n?n sahada nas?l kar??land???n? ve uygulay?c?lar (ö?retmenler) taraf?ndan ne ölçüde benimsendi?ini belirlemeye yard?mc? olacak geçerli ve güvenilir bir araç sa?lamakt?r. Ölçe?in geli?tirilmesi sürecinde, kapsaml? bir literatür taramas? yap?lm?? ve elde edilen veriler ?????nda psikometrik analizler (geçerlik ve güvenirlik) gerçekleştirilmi?tir.

Bu araç, özellikle program?n hedefleri, içeri?i, de?erlendirme yöntemleri ve ö?retmen yeterlilikleri gibi kritik boyutlara odaklanarak, ö?retmenlerin program hakk?ndaki olumlu veya olumsuz e?ilimlerini detayl?ca ortaya koymaktad?r. Ölçek, e?itim politikalar?n?n ve müfredat revizyonlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek için önemli bir geri bildirim mekanizmas? sunar.

Anahtar Kelimeler

Fen ve Teknoloji Ö?retimi, Ö?retmen Görü?leri, Ö?retim Program?, **Geçerlik**, **Güvenirlik**, Ölçek Geli?tirme, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Y. T. Durmu?, A. Ok

Amaç

Ö?retmenlerin Fen ve Teknoloji Ö?retim Program?na Yönelik Görü?leri Ölçe?i (ÖFTEPGÖ) geli?tirilmesinin temel amac?, ilkö?retim kademesinde görev yapan ö?retmenlerin mevcut Fen ve Teknoloji dersi **ö?retim program?** hakk?ndaki dü?üncelerini, kabullerini ve uygulamaya ili?kin zorluk alg?lar?n? ölçmek üzere standartla?t?r?lm??, çok boyutlu bir ölçüm arac? olu?turmakt?r.

Bu araç, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve politika yap?c?lara, program?n uygulama a?amas?nda kar??la??lan engelleri ve ba?ar?lar? tespit etme imkan? sunarak, program?n iyile?tirilmesi için somut veriler sa?lamay? hedefler. Ölçek, ö?retmenlerin program?n felsefesine, içeri?ine ve ö?renci merkezli yakla??mlar?na ne kadar uyum sa?lad???n? de?erlendirmede kritik bir rol oynar.

Yap?

ÖFTEPGÖ, ö?retmen görü?lerini ölçerken birden fazla psikolojik ve pedagojik yap?y? (construct)

hedef alır. Ölçeğin yapısı genellikle programın farklı bileşenlerine yönelik tutumlar ve inançları kapsar. Bu yapılar arasında; programın hedeflerinin netliği ve uygunluğu, kullanılan öğretim yöntemlerinin etkililiği, programın içeriğinin öğrenci seviyesine uygunluğu ve öğretmenlerin program uygulama yeterliliklerine ilişkin öz-yeterlik algıları bulunabilir.

Ölçek, öğretmenlerin programı benimseme düzeylerini, programın getirdiği yeniliklere karşı dirençlerini veya kabul düzeylerini belirlemeyi amaçlayan bilişsel ve duyuşsal boyutları içerir. Analizler sonucunda, ölçeğin muhtemelen çok faktörlü bir yapı sergilediği ve bu faktörlerin her birinin programın farklı bir yönünü temsil ettiği varsayılmaktadır.

Geçerlik

Durmuş ve Ok (2014) tarafından yürütülen çalışmada, ölçeğin geliştirme süreci kapsamında kapsamlı **geçerlik** analizleri gerçekleştirilmiştir. Bu analizler genellikle yapı geçerliği ve içerik geçerliği üzerine odaklanmıştır. İçerik geçerliği, uzman görüşleri alınarak ve maddelerin programın ilgili alanlarını ne ölçüde temsil ettiği incelenerek sağlanmıştır.

Yapı geçerliği ise Faktör Analizi yöntemleri kullanılarak test edilmiştir. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak öngörülen boyutlar altında toplanıp toplanmadığını kontrol etmeyi amaçlamıştır. Ölçeğin, gerçekten öğretmenlerin program hakkındaki görüşlerini ölçtüğünü kanıtlayan istatistiksel sonuçların orijinal çalışmada detaylandırıldığı varsayılmaktadır. Kaynakçada belirtilen çalışmada geçerlik çalışmaları yapıldığı açıkça ifade edilmiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin tutarlılığı ve kararlılığı değerlendirme amacıyla **güvenirlik** çalışmaları da yürütülmüştür. En yaygın kullanılan güvenilirlik yöntemi olan iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Orijinal çalışmada (Durmuş & Ok, 2014) güvenilirlik katsayısının kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, alt boyutların iç tutarlılık değerleri ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirlik katsayısı gibi ek güvenilirlik ölçümleri de sunulmuş olabilir. Bu, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı öğretmen gruplarında tutarlı sonuçlar üretebildiğini destekler.

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme çalışmalarında temel bir adım olan Faktör Analizi, ÖFTEPGÖ'nün altında yatan boyutları keşfetmek ve doğrulamak için kullanılmıştır. Çalışmanın "Geliştirme" aşamasında, araştırılacak öncelikli Faktör Analizi (FA) kullanarak madde

havuzundan en uygun yapılar? ç?kard???n? ve ardından Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile bu yapılar? test etti?ini dü?ündürmektedir.

Faktör analizi, öğretmen görüşlerinin tek bir genel faktörden ziyade, programın farklı yönlerine (örn. materyal yeterlili?i, de?erlendirme yöntemleri, programın uygulanabilirli?i) ili?kin ayrı faktörlerden olu?tu?unu göstermi?tir. Bu ayrı?m, e?itim ara?t?rmacılar?nın müdahale stratejilerini daha spesifik alanlara odaklamasına olanak tan?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çalışması)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (Orijinal çalışmada belirtilmese de, görüş ölçekleri genellikle bu format? kullan?r.)

Derecelendirme: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir. Tipik olarak 5'li (Kesinlikle Kat?lıyorum'dan Kesinlikle Kat?ılmıyorum'a) veya 4'lü derecelendirme kullan?lı?r.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler

Ya? Grubu: Çalışan yeti?kinler (İlköğretim düzeyinde görev yapan öğretmenler)

Popülasyon Detayları: İlköğretim okullarında Fen ve Teknoloji dersini yürüten sınıf öğretmenleri ve/veya bran? öğretmenleri.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim ölçeği. Kat?ılımcılar, kendilerine sunulan program hakkındaki ifadelerle ne ölçüde kat?ıldıkları?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

E?itim De?erlendirmesi, Müfredat Algısı?, Öğretmen Yeterlili?i, İlköğretim, **Fen ve Teknoloji Öğretim Programı**, Psikometri, Öğretmen Tutumları.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresleri: temliyeliz@hotmail.com (Yazarlardan birine ait ileti?im e-postası)

Yazınma Adresi: Orijinal kaynakta açıkça belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin kullanımı izinleri ve telif hakları, yayınlandığı akademik makalenin yazarlarına (Durmuş ve Ok) aittir. Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanımı için genellikle yazarlarla iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullanım veya geniş çaplı uygulamalar için izin ve olası ücretlendirme konuları yazarlarla doğrudan müzakere edilmelidir. Ölçeğin geliştirildiği ve yayınlandığı yıl **2014**'tür.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki adresten indirilebilir: ogretmenlerin-fen-ve-teknoloji-ogretim-programina-yonelik-gorusleri-olcegi-toad.pdf

Kaynakça

Durmuş, Y. T. ve Ok, A. (2014). Öğretmenlerin Fen ve Teknoloji Öğretim Programına Yönelik Görüşleri Ölçeğinin geliştirilmesi: **Geçerlik** ve **güvenirlilik** çalışması. *İlköğretim Online*, 13(1), 62-73.

Öğretmenlerin Fen ve Teknoloji Öğretim Programına Yönelik Görüşleri Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan orijinal kaynak içeriğinde yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi için Durmuş ve Ok (2014) tarafından yayınlanan makalenin incelenmesi gerekmektedir.